

Vorst en sneeuw op de golfbaan

Ligt er een pak sneeuw dan is het duidelijk dat de baan dicht gaat. Maar tijdens vorstperioden kan, met klantvriendelijkheid vooropgesteld, de baan vaak toch wel open.

TEKST: MARTIN SMITS – FOTO'S: ARNOUD DE JAGER, MARTIN SMITS

De afgelopen jaren hebben we in Nederland van vorst maar weinig te duchten. In verschillende gemeenten zijn vorig jaar de strooi-

wagens maar acht keer per jaar of zelfs minder uitgerukt. Vaker hebben we te maken met nattigheid, maar grillig als de natuur is, kan het toch zomaar weer

gebeuren dat de baan 's morgens wit ziet van de vorst. Een mooi gezicht voor een kerstfoto, maar de greenkeeper ziet dan liever geen spelers op de green. Bevroren

grassprietjes breken af en als er tijdens vorst intensief over het gras is gelopen, dan geeft dat een merkbare achterstand in de voorjaarsontwikkeling. Terwijl we dan juist zo snel mogelijk de baan weer fris groen willen hebben, zeker als er al vroeg een competitie wordt gespeeld.

Nat

Er zijn eigenlijk maar vier redenen waarom de vlaggen van de green gaan. Dat kan zijn omdat het te nat is, rijp door nachtvorst, een lange vorstperiode

gevolgd door opdooi of wanneer er sneeuw ligt. Dat zijn factoren die door de natuur worden bepaald en die we met de aanleg en het onderhoud van de baan zoveel mogelijk proberen uit te schakelen. De les uit het recente verleden is dat onvoldoende of verkeerd aangelegde drainage nogal eens voor uitval van de baan zorgt, maar op iedere baan is ook vilt een belangrijke factor die veel invloed heeft op wateroverlast. Op die twee punten is voor iedere golfbaan veel te halen om ook in de winterperiode nog

behoorlijk wat speelrondes te kunnen laten verspelen.

Tijdelijke green

Vanouds kennen we het begrip wintergreen, maar steeds vaker praten greenkeepers liever over tijdelijke greens. Door bij iedere green een tijdelijke green te leggen, zijn de meeste grillen van de natuur goed te ondervangen. Ligt er bij iedere hole een tijdelijke green dan kan daar de vlag meteen naar toe zodra het gras bevroren is. Bij lichte nachtvorst kan dan rond de middag de vlag vaak al weer terug naar de green. Voetstappen op bevroren gras geven schade die zeker bij intensieve betreding in het voorjaar achterstand oplevert. In de zomer is een beetje vertrappen nog niet meteen rampzalig omdat het gras zich snel herstelt, maar in de winter is er van herstel geen sprake. Arnoud de Jager, directeur van Golfexploitatie maatschappij De Lage Vuursche die aan Groen&Golf zijn ervaringen met de omgang met winterse omstandigheden toevertrouwde, heeft in een eerdere functie als hoofdgreenkeeper op Burggolf in Zoetermeer een keer een proef aangelegd door op enkele putting greens in de winter gewoon door te spelen. Dat bleek in het voorjaar een achterstand van zes weken op te leveren. Dat is weliswaar geen resultaat van een wetenschappelijke studie, maar het geeft aan dat waar de greenkeeper voor vreest ook werkelijk merkbaar effect heeft. Bevroren gras is gevoelig voor betreding en veroorzaakt achterstand in het voorjaar. Zeker als je al vroeg een competitie speelt, wordt je daar als greenkeeper maar zeker ook als golfer niet vrolijk van. Naarmate de betreding intensiever is, mag je aannemen dat het effect ook groter is. Zijn er op een incidentele koude winterochtend een paar spelers die toch graag een balletje willen slaan, dan is dat ook op een bevroren baan nog niet zo snel een probleem en ligt er een tijdelijke green dan hoeft vanwege vorst de baan niet gauw dicht.

Modderpoel

Betreding bij vorst geeft schade aan het gras, maar het probleem van opdooi is veel groter. Wat de grondslag van de baan ook is en hoe goed de boel het hele jaar wordt onderhouden, bij opdooi na

een vorstperiode verandert de baan bij betreding meteen in een modderpoel. De inwerking van vorst is prima voor de structuur van de grond, maar maakt de grond ook zacht. Door de aangroei van ijskristallen is de bovenlaag ook meteen een stuk natter dan dat die was op het moment dat de vorst inviel. Ook tijdens een vorstperiode kunnen er plekje's zijn waar het overdag toch wat opdooit als het zonnetje lekker schijnt. Daar is met

een aangepaste routing ook nog mee te leven, maar is er echt massale dooi dan valt er niks te kiezen en moet de baan gewoon dicht. Ook rijden met voertuigen wat normaal tijdens vorst ook op diverse golfbanen taboe is, is tijdens een dooiperiode helemaal funest. Een semi-verhard pad rolt in de eerste dag na de dooi gewoon op aan de wielen van een voertuig en een dunne asfaltlaag wordt door zware voertuigen ook snel kapot

gereden. Niet voor niets gebeurt het tijdens dooi na strenge vorst regelmatig dat wegbeheerders bijvoorbeeld polderwegen en B-wegen tijdelijk afsluiten voor verkeer. Hoewel we ons dat door de winters van de afgelopen jaren nog maar nauwelijks kunnen herinneren. Enkele dagen na de dooi wanneer de vorst in haar geheel uit de bodem is verdwenen, is de natte bovenlaag voldoende uitgezakt en kan de baan weer open.

Arnoud de Jager 'Zoek de grens tussen klantvriendelijk denken en het sluiten van de baan'

Arnoud de Jager is directeur van Golfexploitatie maatschappij De Lage Vuursche B.V., maar is ook een door de wol geverfde greenkeeper met praktijkervaring op een aantal golfbanen in Nederland. Arnoud is van mening dat met een klantgerichte instelling het meestal wel lukt de baan ook in de winter open te houden. Een 'frost-delay' – de baan bij nachtvorst sluiten tot aan het einde van de ochtend de rijp is verdwenen – zoals dat in het buitenland nog wel eens voorkomt, is wat hem betreft niet echt nodig. Op De Lage Vuursche ligt bij iedere green een tijdelijke green. Zodra er rijp op het gras zit, gaan de vlaggen naar de tijdelijke green. Bij langdurige vorst blijven ze permanent op de tijdelijke green, al was het alleen maar, omdat je met flinke vorst in de grond moeilijk holes kunt verzetten. "Spelers betalen voor het hele jaar hun contributie en daarom moet je ook zoveel mogelijk proberen de baan het hele jaar open te houden." Anderzijds nuanceert Arnoud zijn uitgesproken mening door te stellen dat ook de betredingsintensiteit een rol speelt en je bijvoorbeeld op een oude green die je nog liever niet wilt

renoveren, ook wat eerder de vlag weg zult halen om de green zoveel mogelijk te ontzien. Maar met een beetje goede wil en goed onderhoud, is het aantal speelbare uren vaak nog behoorlijk op te rekken. Door routes te verplaatsen is de schade door trolleys en buggy's te beperken en in het voorjaar is die schade door extra werkzaamheden (vertidrainen, doorzaaien, bezanden, bemesten) weer te herstellen. Ook, of misschien wel vooral op een besloten

club als De Lage Vuursche, wordt de lat voor de kwaliteitseisen steeds hoger gelegd en dat betekent onder andere intensief onderhoud. En herkenbaar voor veel greenkeepers besluit Arnoud het gesprek met te stellen dat de hoogste kwaliteit alleen haalbaar is als er voldoende materiaal, maar ook voldoende vakbekwame greenkeepers ingezet kunnen worden. Kwaliteit heeft ook een prijs.

Bij een incidentele winterochtend met beetje nachtvorst kun je best nog over de green lopen zonder veel schade aan te richten. Zolang de betreding maar niet te intensief wordt, is er niet veel aan de hand.